ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ວຽກບ້ານ

ວິຊາ: ສິ່ງແວດລ້ອມ

ຫົວຂໍ້: ສະພາບການປ່ຽນແປງຂອງປະຊາກອນລາວ

ນຳພາໂດຍ: ອ. ຈ ປິ່ນແກ້ວ

ຂຽນໂດຍ: ທ. ໄຊສົມພອນ ເພັງພູມສະຫວັດ

ຫ້ອງ: 2/2

ສົກຮຽນ 2007. 2008

ວຽກບ້ານວິຊາສິ່ງແວດລ້ອມ

ຫົວຂໍ້: ການປ່ຽນແປງສະພາວະປະຊາກອນໂລກ

I. ເຊື້ອຊາດ- ຊົນເຜົ່າ

ຊາດລາວກໍ່ແມ່ນຊາດໜຶ່ງທີ່ເກົ່າແກ່ ຊຶ່ງມີທີ່ຕັ້ງພູມລຳເນົາຢູ່ແຫລມອິນດູຈີນແຕ່ງນີ້ມາຕັ້ງແຕ່ສະໄໝບູຮານ ຈົນມາຮອດສະໄໝປັດຈຸບັນບໍ່ຕ່ຳກວ່າ 2500ປີມາແລ້ວໂດຍອີງຕາມທີ່ຕັ້ງພູມລຳເນົາຂອງແຕ່ລະຊົນເຜົ່າໃຫຍ່ທີ່ຕັ້ງຖິ່ນຖານທຳມາຫາກິນຢ່າງເປັນຫລັກເປັນແຫລ່ງນັ້ນ, ປະຊາຊົນລາວ (ຊາດລາວ) ຈຶ່ງຖືກຈັດແບ່ງອອກເປັນ 3 ກຸ່ມໃຫຍ່ ແລະມີຊື່ເອີ້ນຕາມກຸ່ມຕ່າງກັນ.ໃນ 3 ກຸ່ມໃຫຍ່ນີ້ປະກອບມີ 68 ເຜົ່າຊົນນ້ອຍ.ແຕ່ຍ້ອນມີການສຳຫລວດ ແລະສຶກສາຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຊົນເຜົ່າຢູ່ໃນລາວມາໂດຍຕະຫລອດ. ມາຮອດປີ 1985. ສະຖິຕິຈຶ່ງມີການປ່ຽນແປງຈາກ 68 ເຜົ່າມາເປັນ 47 ເຜົ່າ. ແຕ່ຍັງເຫັນວ່າສະຖິຕິນີ້ຍັງບໍ່ທັນແນ່ນອນ ແລະກໍ່ຍັງມີການຄົ້ນຄວ້າໄປເລື້ອຍໆ. ມາຮອດປີ 2000 ທາງອີງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈຶ່ງໄດ້ມີການສັບຊ້ອນແລະຈັດແບ່ງກຸ່ມ. ເຜົ່າຊົນຄືນໃໝ່. ສະນັ້ນສະຖິຕິຊົນເຜົ່າຈາກ 47 ມາເປັນ 49 ເຜົ່າ. ສ່ວນການຈັດແບ່ງຊົນເຜົ່າອອກເປັນ 3 ກຸ່ມໃຫຍ່ນັ້ນ ແມ່ນເພິ່ນອີງຕາມກຸ່ມທີ່ໃຊ້ພາສາໃນຕະກຸນດຽວກັນ ມາເປັນບ່ອນອີງໃນການຈັດ ກຸ່ມເພື່ອໃຫ້ມີການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າໄດ້ງ່າຍ ແລະເປັນລະບົບດີຄືດັ່ງນີ້:

1.ກຸ່ມໄຕ-ລາວ

ກຸ່ມໄຕ-ລາວ ແມ່ນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງເຊື້ອຊາດອາຊີ, ໄດ້ຕັ້ງຖິ່ນຖານທຳມາຫາກິນເປັນຫລັກແຫລ່ງຢູ່ໃນເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ແລະມີຈຳນວນຫລາຍ ໃນໄລຍະຜ່ານມາພວກເຮົາເຄີຍເອີ້ນວ່າ "ລາວລຸ່ມ"ມາຮອດສະຕະວັດທີ່ VIIIພວກໄຕ-ລາວນັບມື້ນັບແຜ່ຂະຫຍາຍຈົນສາມາດກ້າວຂຶ້ນສູ່ການສະຖາປະນາຕົນເປັນເຈົ້າປົກຄອງແຫ່ງນີ້ຢ່າງສິ້ນເຊີງ,ໂດຍແມ່ນຂຸນລໍ ເປັນເຈົ້າປົກຄອງອານາຈັກເມືອງຊົວ

ກຸ່ມໄຕ-ລາວເປັນກຸ່ມຊົນທີ່ໃຫຍ່ກວມປະມານ 68% ຂອງພົນລະເມືອງທັງໝົດເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍຫລາຍເຜົ່າຊົນເຊັ່ນ: ລາວ, ໄຕ, ຜູ້ໄທ, ລື້, ຍວນ, ແຊກ, ໄທເໜືອ...ນອກຈາກນັ້ນ, ແຕ່ລະເຜົ່າຍັງແຍກອອກເປັນແຊງຫລືຂະແໜງຕື່ມອີກ. ກຸ່ມຊົນພວກນີ້ມັກຕັ້ງຖິ່ນຖານທຳມາຫາ ກິນຢູ່ຕາມລ້ອງແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະນ້ຳໃຫຍ່ທັງຫລາຍມີອາຊີບໃນການເຮັດນາ, ເຮັດໄຮ່, ປູກຝັງລ້ຽງສັດສ່ວນຫລາຍນັບຖືສາສະໜາພຸດ.ມີຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມໄດ້ສືບທອດມາຮອດທຸກວັນນີ້.

2.ກຸ່ມມອນ-ຂະແມ

ກຸ່ມມອນ-ຂະແມເປັນກຸ່ມຊົນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນຈຳນວນພົນລະເມືອງລາວ, ມີປະມານ 22%ໃນໄລຍະຜ່ານມາພວກເຮົາເຄີຍເອີ້ນວ່າ "ເຜົ່າລາວກາງ ຫລືລາວເທີງ" ຊົນເຜົ່າກຸ່ມນີ້ຖືກສັນນິຖານວ່າແມ່ນກຸ່ມຄົນດັ່ງເດີມທີ່ໄດ້ທຳມາຫາກິນໃນແຜ່ນດິນລາວ ແລະຢູ່ຫລາຍແຫ່ງໃນເຂດອາຊີອາຄະເນມາຕັ້ງແຕ່ໃດໆມາ,ສິ່ງທີ່ຢັ້ງຢືນເຖິງຄວາມສີວິໄລທາງດ້ານວັດທະນາທຳກໍ່ມີຫລາຍ ຢ່າງເປັນຕົ້ນແມ່ນ ເສົາຫີນຢູ່ແຂວງຫົວພັນ, ໄຫຫີນຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ, ຄ້ອງລາງ, ຄ້ອງບັ້ງທອງ ສຳລິດທີ່ຄົ້ນພົບຢູ່ແຂວງຫລວງນ້ຳ ທາ-ແຂວງອຸດົມໄຊເປັນຕົ້ນ.

ກຸ່ມມອນ-ຂະແມ ປະກອບດ້ວຍຫລາຍຊົນເຜົ່ານ້ອຍເຊັ່ນ: ກຶມຫມຸ, ໄປຣ, ຊິງມູນ, ຜ້ອງ, ເອີຣູ, ລະແມດ, ມະກອງ, ຕຣຽງ, ຕະໂອ້ຍ, ແຢະ, ກຣຽງ...ເຂົາມັກອາໄສຢູ່ເຂດພູຕ່ຳ. ພູພຽງຢູ່ໃນລະດັບ ເໜືອທະເລ 500-1000 ແມັດມີອາຊີບເຮັດໄຮ່ເຂົ້າ, ປູກຝັງ, ໄຫ່ເນື້ອເປັນຕົ້ນຕໍ. ນອກ ຈາກນີ້ເຂົາເຈົ້າຍັງມີພາສາດ, ວັນນະຄະດີ, ສິລະປະກຳ ແລະຮີດຄອງປະເພນີວັດ ທະນາ

ທາງທີ່ຫລາກຫາກຫລາຍໄດ້ອາບຸລັກ ຮັກສາໄວ້ສືບມາເຖິງປັດຈຸບັນອັນເປັນສ່ວນສຳຄັນ ໃນການປະກອບເປັນພື້ນຖານວັດທະນາທຳຂອງຊາດລາວເຮົາໃຫ້ອຸດົມຮັ່ງມີໃນຍຸ້ນີ້ອີກດ້ວຍ

3.ກຸ່ມມົ້ງ-ຢ້າວ ແລະຕີເບດ-ພະມ້າ

ກຸ່ມຊົນດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ເຄື່ອນຍ້າຍມາຈາກພາກໃຕ້ຂອງຈີນ ເຂົ້າມາສູ່ປະເທດລາວໃນລະຫວ່າງສະຕະວັດທີ່ XVII-XIX ເຂົາເຈົ້າຕັ້ງຖິ່ນຖານພູມລຳເນົາ ແລະທຳມາຫາກິນຢູ່ແຖບພູສູງ. ອາກາດໜາວ,ແຕ່ສ່ວນຫລາຍທີ່ສຸດແມ່ນຢູ່ທາງພາກເໜືອຂອງປະເທດລາວ. ໃນອາດີດເຂົາເຈົ້າມີອາຊີບໃນການເຮັດໄຮ່ເຄື່ອນທີ່, ສວນສາລີ, ສວນຝິ່ນ, ລ້ຽງສັດ. ມີປະຊາກອນປະມານ10% ຂອງພົນລະເມືອງລາວທັງໝົດ.

ກຸ່ມມົ້ງ-ຢ້າວປະກອບດ້ວຍ ມົ້ງ, ມົ້ງດຳ, ມົ້ງຂາວ, ມົ້ງລາຍ, (ມົ້ງຂຽວ)ຢ້າວເປັນຕົ້ນ. ສ່ວນກຸ່ມຕີເບດ-ພະມ້າ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຫໍ້, ຫວຽດເມືອງ, ກຸ່ມດັ່ງກ່າວນີ້ເຖິງວ່າຈະເປັນກຸ່ມນ້ອຍແລະເຄື່ອນຍ້າຍມາຕາມຫລັງກຸ່ມໄຕ-ລາວ ແລະກຸ່ມມອນຂະ-ແມ ກໍ່ຕາມ, ແຕ່ເຂົາເຈົ້າກໍ່ເປັນເຜົ່າໜຶ່ງທີ່ມີພາສາ, ວັນນະຄະດີ, ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມທີ່ໜ້າຊົມຊື່ນ. ສິ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດກໍ່ແມ່ນການໂຮມເອົາບັນດາວັດທະນາທຳທີ່ຫລາກຫລາຍຂອງບັນດາເຜົ່າຕ່າງໆເຂົ້າໃນພື້ນຖານວັດທະນາທຳຂອງຊາດເຮົາໃຫ້ອຸດົມສົມບູນຄືດັ່ງທຸກວັນນີ້.

ລວມຄວາມແລ້ວ:ບັນດາເຜົ່າຕ່າງໆທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້, ລ້ວນແຕ່ແມ່ນປະຊາຊົນພົນລະເມືອງລາວທີ່ດຳລົງຊີວິດຮ່ວມກັນເປັນເວລາດົນນານ, ເປັນວົງຄະນະຍາດລາວອັນດຽວກັນ ແລະພົນລະເມືອງລາວທຸກຄົນມີສິດເທົ່າທຽມກັນຊຶ່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ການນຳພາຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ. ຍາມໃດພວກເຮົາກໍ່ຊ່ວຍເຫລືອສາມັກຄີກັນ, ຮ່ວມກັນຕໍ່ສູ້ເພື່ອປົກປັກຮັກສາແຜ່ນດິນ ແລະພັດທະນາປະເທດຊາດ. ຮ່ວມກັນແລກປ່ຽນວັດທະນາທຳ. ພວກເຮົາທຸກຄົນໄດ້ກາຍເປັນເຈົ້າຂອງປະເທດຊາດ, ເປັນເຈົ້າພາສາສິລະປະວັດທະນາທຳອັນດີງາມຂອງຕົນໄວ້ຮ່ວມກັນໃນທຸກວັນນີ້.

II. ຈຳນວນການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ

ປະເທດລາວແມ່ນໜຶ່ງໃນບັນດາປະເທດທີ່ອັດຕາສ່ວນຂອງການເພີ່ມປະຊາກອນຂ້ອນຂ້າງສູງຊຶ່ງສະແດງອອກໃນຜົນຂອງການສຳຫລວດປະຊາກອນສາມຄັ້ງຜ່ານມາ (1985, 1995 ແລະ 2005) ຈາກຕົວເລກລະດັບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນແມ່ນ 25% (2005). ການທີ່ອັດຕາການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນແບບທຳມະຊາດຢູ່ໃນລະດັບສູງເຊັ່ນນີ້ຕົ້ນຕໍແມ່ນຍ້ອນອັດຕາການເກີດສູງແຕ່ພ້ອມດຽວກັນນີ້ອັດຕາການຕາຍພັດຫຼຸດລົງໄວນັ້ນເອງ.

ຕາຕາລາງ: ການເພີ່ມປະຊາກອນລາວແບບທຳມະຊາດ

ປີ	ອັດຕາການເກີດ(%)	ອັດຕາການຕາຍ(%)	ເພີ່ມແບບທຳມະຊາດ(%)
1985	46.1	17.1	29
1995	41.3	15.1	26
2005	34.7	9.8	25

ຕາຕາລາງ:ສະພາບການເກີດ, ການຕາຍ, ການເພີ່ມຂອງຈຳນວນປະຊາກອນລາວ

	ຈຳນວນເກີດ (ຄົນ)	ຈຳນວນຕາຍ (ຄົນ)	ຈຳນວນເພີ່ມ (ຄົນ)
ແຕ່ລະປີ	196735	55132	141620
ແຕ່ລະມື້	593	151	388
ແຕ່ລະຊົ່ວໂມງ	22	6	16
ແຕ່ລະນາທີ	0.37	0.10	0.27

ຖ້າຈັງວະການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນຫາກຍັງສືບຕໍ່ປົກກະຕິຄືດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ຮອດປີ 2010 ປະຊາກອນລາວຈະມີເຖິງ 6230200 ຄົນ ແລະ ຮອດປີ 2020 ອາດຈະມີເຖິງ 7261600 ຄົນ.

III **ການແຈກຢາຍຂອງປະຊາກອນລາວ**

ຈຸດພິເສດພື້ນຖານດ້ານການແຈກຢາຍຂອງປະຊາກອນລາວແມ່ນບໍ່ສະໝ່ຳສະເໝີກັນລະຫວ່າງເຂດ ທົ່ງພຽງ ແລະເຂດພູສູງ, ລະຫວ່າງຕົວເມືອງ ແລະຊົນນະບົດແລະລະຫວ່າງບັນດາແຂວງດ້ວຍກັນດັ່ງນີ້:

+ ປະຊາກອນລາວໄດ້ເຕົ້າໂຮງກັນຢູ່ເຂດທົ່ງພຽງແຄມແມ່ນ້ຳຂອງເບື້ອງຕາເວັນອອກເຊັ່ນ: ທົ່ງພຽງວຽງຈັນ, ທົ່ງພຽງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ທົ່ງພຽງຈຳປາສັກ. ນອກຈາກນັ້ນປະຊາກອນຍັງດຳລົງຊີວິດກະແຈກກະຈາຍຢູ່ທົ່ງພຽງນ້ອຍຕາມຮ່ອມພູ ແລະ ຢູ່ລຽບຕາມແຄມແມ່ນ້ຳທີ່ເປັນສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ.ນັ້ນກໍ່ຍ້ອນວ່າເຂດທົ່ງພຽງນີ້ເປັນເຂດທີ່ອຸດົມສົມບູນເໝາະແກ່ການຜະລິດກະສິກຳ, ມີຄວາມສະດວກດ້ານການຄົມມະນາຄົມ-ຂົນສົ່ງ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການອື່ນໆ, ພິເສດເຂດທົ່ງພຽງໃດເປັນເຂດທີ່ມີການພັດທະນາມາແຕ່ດົນນານແລ້ວ ແລະປັດຈຸບັນເຂດນີ້ກາຍເປັນເຂດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ-ວັດທະນະທຳ ສຳຄັນຂອງຊາດ

ຕາຕາລາງ: ຈຳນວນປະຊາກອນ, ເນື້ອທີ່ ແລະ ຄວາມໜາແໜ້ນຂອງປະຊາກອນລາວ 13/3/2005

ລ/ດ	ຊື່ແຂວງ	ຈຳນວນພົນ (ຄົນ)	ເນື້ອທີ່ (Km^2)	ຄວາມໜາແໜ້ນ (ຄົນ/Km^2)
1	ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	698 318	3 920	178
2	ຜົ້ງສາລີ	165 947	16 270	10
3	ຫຼວງນ້ຳທາ	145 310	9 325	16
4	ອຸດົມໄຊ	265 179	15 370	17
5	ບໍ່ແກ້ວ	145 263	6196	24
6	ຫຼວງພະບາງ	407 039	16875	24
7	ຫົວພັນ	280 938	16500	17
8	ໄຊຍະບູລີ	338 669	16389	21
9	ຊຽງຂວາງ	229 596	15880	15
10	ວຽງຈັນ	388 895	15927	21
11	ບໍລິຄຳໄຊ	255 301	14863	15
12	ຄຳມ່ວນ	377 390	16315	21
13	ສະຫວັນນະເຂດ	825 920	21774	38
14	ສາລະວັນ	324 327	10691	30
15	ເຊກອງ	84 995	7665	9
16	ຈຳປາສັກ	607 370	15415	39
17	ອັດຕະປື	112 120	10320	11
18	ໄຊສົມບູນ	39 423	4506	9
	ລວມທັງໝົດ	5 621 982	236800	24

+ ເຂດທີ່ປະຊາກອນດຳລົງຊີວິດຢູ່ເບົາບາງ ແລະ ກະແຈກກະຈາຍແມ່ນຢູ່ເຂດພູສູງທາງພາກເໜືອ, ພາກຕາເວັນອອກ, ເຂດພູພຽງທາງພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້. ເຂດນີ້ເປັນເຂດທີ່ມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຫຼາຍຊະນິດ ແຕ່ພັດເປັນເຂດທຸລະກັນດານ, ການຄົມມະນາຄົມພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍ, ພື້ນຖານເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວຊ້າ, ລະດັບການສຶກສາຕ່ຳ ແລະ ເປັນເຂດທີ່ຊົນເຜົ່ານ້ອຍອາໄສຢູ່.

+ ປະຊາກອນອາໄສຢູ່ຢ່າງຫລວງຫລາຍຕາມຕົວເມືອງນ້ອຍແລະໃຫຍ່ຕ່າງໆໃນທົ່ວປະເທດໂດຍສະເພາະແມ່ນບັນດາຕົວເມືອງທີ່ເປັນທີ່ຕັ້ງຫ້ອງວ່າການແຂວງແລະທີ່ຕັ້ງຫ້ອງວ່າການເມືອງເຊັ່ນ: ເມືອງຫຼວງພະບາງ, ເມືອງໄຊ, ເມືອງໂພນໂຮງ, 4ຕົວເມືອງຂອງເທດສະບານກຳແພງນະຄອນວຽງຈັນເປັນຕົ້ນ.

+ ລັກສະນະການແຈກຢາຍຂອງປະຊາກອນລາວບໍ່ສະໝ່ຳສະເໝີເຊິ່ງມັນສະແດງອອກລະຫວ່າງບັນດາແຂວງ, ບັນດາເມືອງໃຫຍ່-ນ້ອຍ ແລະລະຫວ່າງບັນດາບ້ານຕ່າງໆດ້ວຍກັນເຊັ່ນ: ແຂວງທີ່ມີປະຊາກອນຫລາຍກ່ວາໝູ່ແມ່ນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ກຳແພງນະຄອນວຽງຈັນ, ຈຳປາສັກ, ຫຼວງພະບາງ...ສ່ວນແຂວງທີ່ມີພົນລະເມືອງໜ້ອຍກ່ວາໝູ່ແມ່ນເຂດພິເສດໄຊສົມບູນ ແລະ ແຂວງເຊກອງ.

IV. ການຍ້າຍຖິ່ນຖານຂອງປະຊາກອນ

ໃນສະໄໝກ່ອນກໍ່ຄືປັດຈຸບັນສະພາບການຍ້າຍຖິ່ນຖານຂອງປະຊາກອນລາວແມ່ນມີຄວາມສັບສົນສົມຄວນແລະບັນດາເອກະສານທີ່ຈະຢັ້ງຢືນຢ່າງຊັດເຈນນັ້ນຍັງມີໜ້ອຍກະແສການເຄື່ອນຍ້າຍໃນໄລຍະຜ່ານມາຕົ້ນຕໍແມ່ນການເຄື່ອນຍ້າຍຈາກພູສູງລົງສູ່ທົ່ງພຽງ ແລະຈາກຊົນນະບົດເຂົ້າສູ່ຕົວເມືອງໃຫຍ່

ອີງຕາມການເກັບກຳຂໍ້ມູນຂອງສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດໃນປີ 2005 ໄດ້ໃຫ້ຮູ້ວ່າຈຳນວນຄົນທີ່ຍົກຍ້າຍຈາກປະເທດອື່ນເຂົ້າມາລາວແມ່ນມີໜ້ອຍຄືປະມານ 500 ຄົນເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ໃນຂະນະດຽວກັນນີ້ໄດ້ມີຜູ້ທີ່ຍ້າຍອອກໄປພັດມີຫຼາຍທີ່ສຸດຄືປະມານ 8 500 ຄົນຊຶ່ງສ່ວນຫລາຍແມ່ນການໄປຊອກວຽກເຮັດງານທຳ, ໄປສຶກສາຄົ້ນຄ້ວາ...ສະນັ້ນການຍົກຍ້າຍເຂົ້າສຸດທິຈິ່ງເປັນຄ່າລົບ.ຈຳນວນຄົນທີ່ຍ້າຍອອກໄປສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນບັນດາແຂວງທາງພາກໃຕ້ ເວົ້າລວມແລ້ວ 80% ຂອງຜູ້ຍົກຍ້າຍອອກໄປແມ່ນມາຈາກຊົນນະບົດ.

ຈາກຜົນສະເລ່ຍລະຫວ່າງສອງການສຳຫຼວດປີ 1995-2005 ໄດ້ໃຫ້ຮູ້ວ່າຈຳນວນປະຊາກອນ ປະມານ 60% ຂອງພົນລະເມືອງໄດ້ຍົກຍ້າຍຢູ່ພາຍໃນແຂວງ ແລະປະມານ 40% ຂອງການຍົກຍ້າຍໄປຫາແຂວງອື່ນ, ໃນນັ້ນປະມານ40% ແມ່ນຍົກຍ້າຍເຂົ້າມາອາໃສຢູ່ໃນນະຄອນຫລວງວຽງຈັນໂດຍກົງ.

V. ບັນຫາຂອງປະຊາກອນ

ປະຊາກອນລາວມີອັດຕາການເພີ່ມສູງສົມຄວນ, ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີບັນຫາຫຼາຍປະການເຊັ່ນ:

- ປະຊາກອນເພີ່ມໄວ, ແຕ່ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວຊ້າ ໂດຍສະເພາະຢູ່ເຂດຊົນນະບົດເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ. ດັ່ງນັ້ນປະຊາກອນຈຶ່ງຫຼັ່ງໄຫຼເຂົ້າສູ່ຕົວເມືອງ ແລະກໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາອື່ນໆຕາມມາ

-ເດັກເກີດໃໝ່ຫຼາຍ ໄວໜຸ່ມກໍ່ຫຼາຍ, ແຕ່ດ້ານສາທາລະນະສຸກ ແລະການສຶກສາບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ທັນກັບຄວາມຕ້ອງການ, ເຮັດໃຫ້ຄຸນນະພາບດ້ານແຮງງານຂອງປະຊາກອນຂະແໜງການຜະລິດຕ່ຳເຊິ່ງເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການຂະຫຍາຍເສດຖະກິດທີ່ຈະຕ້ອງນຳໃຊ້ເຕັກນິກວິທະຍາການທັນສະໄໝ.

- ເມື່ອປະຊາກອນເພີ່ມຂື້ນຫຼາຍຈະເຮັດໃຫ້ສິ່ງແວດລ້ອມມີບັນຫາຫລາຍຢ່າງເຊັ່ນ: ທີ່ພັກພາອາໃສຄັບແຄບ, ປະລິມານສິ່ງເສດເຫຼືອເພີ່ມຂຶ້ນ, ເກີດໄພຫວ່າງງານ ແລະບັນຫາອື່ນໆອີກ.

VI. ສິ່ແວດລ້ອມໃນຍຸກສະໄໝກ່ອນ-ປັດຈຸບັນ

ໃນເມື່ອກ່ອນສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຈະມີການຂຸດໂຊມແລະຖືກທຳລາຍໜ້ອຍຫຼືອາດຈະບໍ່ຖືກທຳລາຍເລີຍ ເນື່ອງຈາກວ່າປະຊາກອນຍັງບໍ່ທັນຂະຫຍາຍຕົວແລະຕ້ອງໄດ້ເພິ່ງພາທຳມະຊາດ ໃນການດຳລົງຊີວິດອີກ.

ແຕ່ໃນປັດຈຸບັນວິທະຍາສາດແລະເຕັກໂນໂລຊີມີຄວາມກ້າວໜ້າຂຶ້ນໄປເລື້ອຍໆມະນຸດໄດ້ໃຊ້ວິທະຍາສາດແລະເຕັກໂນໂລຊີເຫຼົ່ານັ້ນເພື່ອຄວາມສະດວກສະບາຍແລະທັນການໃນການດຳລົງຊີວິດໂດຍໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງບໍ່ຄຳນຶງຊຶ່ງມັນກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນເສຍຫາຍແລະຜົນກະທົບຫລາຍຢ່າງຕໍ່ຕົນເອງແລະສິ່ງແວດລ້ອມທັງໃນໄລຍະສັ້ນແລະໄລຍະຍາວ, ຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວແມ່ນເນື່ອງມາຈາກການທຳລາຍສິ່ງແວດລ້ອມບໍ່ວ່າຈະເປັນເລື່ອງໃຊ້ທາດເຄມີ, ການປ່ອຍກ໊າສພິດຈາກເຄື່ອງຈັກຍານພາຫະນະຫຼືຈາກໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ, ການປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນສູ່ແມ່ນ້ຳ, ການຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າ ແລະອື່ນໆ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ລ້ວນແຕ່ມີຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງມະນຸດ.

ດັ່ງນັ້ນເພື່ອຄຸນນະພາບຊີວິດທຸກຄົນຄວນຈະຊ່ວຍກັນປົກປັກຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ດີ, ເຮັດໃຫ້ອາກາດບໍລິສຸດ, ສະຖານທີ່ຕ່າງໆໃຫ້ສະອາດງາມຕາໂດຍບໍ່ຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອຫຼືສິ່ງ

ສິກກະປົກຕ່າງໆຊະຊາຍ, ບໍ່ປ່ອຍກ໊າດພິດ ຫຼືນ້ຳເປື້ອນສູ່ແມ່ນ້ຳລຳຄອງ, ນອກຈາກນັ້ນໃນການໃຊ້ທາດເຄມີທາງການກະເສດກໍ່ຄວນໃຊ້ຢ່າງລະມັດລະວັງ ແລະບໍ່ຄວນຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າ, ຄວນຈະຊ່ວຍກັນອານຸລັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ຍືນຍົງ ຫຼືໃຊ້ໃຫ້ກຸ້ມຄ່າ
ແລະສິ່ງສຳຄັນຄວນຈະຊ່ວຍກັນປູກປ່າເພື່ອທົດແທນ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

1. ປື້ມວັດທະນາທຳລາວ ສຳລັບວິທະຍາໄລວິທະຍາສາດພື້ນຖານ . ພິມອອກປີ 2006
2. ປື້ມລາວສຶກສາ1 ສຳລັບວິທະຍາໄລວິທະຍາສາດພື້ນຖານ. ພາກສຶກສາປະຊາກອນລາວ ໂດຍ ດຣ ຄຳມະນີ ສຸລິເດດ
3. ປື້ມພູມສາດ ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາປີທີ່ 6 ຮຽບຮຽງໂດຍ: ສີທາ ພັນທະບາ ພິມອອກປີ 2005
4. ປື້ມວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ຊັ້ນມັດທະຍົມປີທີ່ 3 ຮຽບຮຽງໂດຍ: ເພັດສະໝອນ ຄຳບຸນພັນ